

## **SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 249

van **ORRY VAN DE WAUWER**

datum: 23 november 2023

---

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

---

### *Geïntegreerd investeringsprogramma (GIP) - Baggerwerken en technisch vaarwegbeheer*

In het geïntegreerd investeringsprogramma (GIP) van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW) worden alle investeringen van de verschillende entiteiten binnen het domein Mobiliteit en Openbare Werken gebundeld om een beter overzicht van de inzet van de middelen te krijgen, evenals een betere afstemming tussen de entiteiten. In november 2023 werd het ontwerp GIP 2024 gepubliceerd, maar eveneens een voorlopig doorkijk GIP voor 2025 en 2026. Graag vraag ik meer informatie over de investeringen die erin worden opgenomen voor het bevaarbaar houden van onze waterwegen en de bereikbaarheid van de Vlaamse havens.

1. In het ontwerp GIP 2024 wordt onder GIP nummer GIP003503/01 een budget van 132.000.000 euro gereserveerd voor onderhoudsbaggerwerken in de verschillende vaarpassen van de zeehavens. Het budget wordt aangevuld met een reservebudget van 3.000.000 euro. In zowel het doorkijk GIP 2025 als 2026 wordt telkens 143.500.000 euro gereserveerd.

Kan er meer informatie worden gegeven over het inzetten van de budgetten?

Welke baggernoden zijn er om de Vlaamse havens bereikbaar te houden?

2. In het ontwerp GIP 2024 wordt onder GIP nummer GIP003503/03 een budget van 8.000.000 euro gereserveerd voor onderhoudsbaggerwerken in de verschillende vaarpassen van de zeehavens. In zowel het doorkijk GIP 2025 als 2026 wordt eveneens 8.000.000 euro gereserveerd.

Kan er meer informatie worden gegeven over het inzetten van de budgetten?

Welke baggernoden zijn er om de Vlaamse havens bereikbaar te houden?

3. Kan een overzicht worden gegeven hoe de jaarlijkse budgetten voor baggerwerken de voorbije jaren werden ingezet?

Welke werken werden er in 2023 uitgevoerd om de zeehavens bereikbaar te houden?

4. Welke partner voert de baggerwerken uit voor de Vlaamse overheid?

Voor welke periode is de opdracht aanbesteed?

5. Is de nood aan baggerwerken stabiel, of zijn de noden ervoor onderhevig aan klimaatverandering?

Moet in een volgende aanbesteding rekening worden gehouden met aangepaste klimaatomstandigheden, of is de huidige aanpak ook op lange termijn voldoende?

6. In het ontwerp GIP 2024 wordt onder GIP nummer GIP004005/01 een budget van 5.000.000 euro gereserveerd voor de financiële ondersteuning van de haven van Antwerpen-Brugge voor het uitvoeren van baggerwerken ter hoogte van de concessies van Monsanto/Bayer en Vesta.

Kan er meer informatie worden gegeven over het inzetten van de budgetten? Wat is de totale compensatie die de Vlaamse overheid betaalt voor de baggerwerken?

7. Is er ook nood aan baggerwerken in andere waterwegen dan de vaarpassen naar zeehavens? Worden de baggerwerken met hetzelfde budget uitgevoerd?

8. In het ontwerp GIP 2024 wordt onder GIP nummer GIP003504/01 een budget van 10.000.000 euro gereserveerd voor technisch vaarwegbeheer. In zowel de doorkijk GIP 2025 als 2026 wordt eveneens 10.000.000 euro voorzien.

Kan er meer informatie worden gegeven over het inzetten van de budgetten? Welke werken worden ermee uitgevoerd?

9. Doorheen deze legislatuur zijn de budgetten voor technisch vaarwegbeheer stelselmatig gestegen (van 3.000.000 euro in 2021 naar 10.000.000 euro in 2024).

Kan meer duiding worden gegeven over de stijgende noden?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 249 van 23 november 2023

van **ORRY VAN DE WAUWER**

1. Normaliter is het voorziene budget voor onderhoudsbaggerwerken in de maritieme toegang tot de Vlaamse zeehavens 143,5 milj euro. Aangezien baggeren gestuurd wordt door het wegnemen van een natuurlijke aanslibbing en/of aanzanding kunnen de te baggeren hoeveelheden heel sterk variëren van jaar tot jaar. Dit tot wel 20%.

In gevolge van een prioriteitsoefening en rekening houdende met de inschatting van de risico's en de noden uit het verleden werd een deel van het budget voor 2024 verschoven naar De Lijn. In de loop van 2024 en rekening houdende met de werkelijke noden in het eerste deel van 2024 zal deze oefening opnieuw gebeuren en zal, indien nodig blijkt, het reservebudget opgenomen worden of een herschikking gebeuren van de budgetten.

De baggernoden worden bepaald door middel van monitoring van de streefdiepte. Daar waar de streefdiepte niet behaald wordt en de nautische noden dit wel behoeven, wordt gebaggerd.

De onderhoudsbaggerwerken in de kustjachthavens worden niet gevat in dit GIP-artikel.

2. Dit budget wordt aangewend voor het uitvoeren van onderhoudsbaggerwerken op het Belgische deel van het Kanaal Gent Terneuzen.

De baggernoden worden bepaald door middel van monitoring van de streefdiepte. Daar waar de streefdiepte niet behaald wordt en de nautische noden dit wel behoeven, wordt gebaggerd.

De onderhoudsbaggerwerken in de kustjachthavens worden niet gevat in dit GIP-artikel.

3. Maritieme Toegang: budget in euro

| <b>Jaar</b>    | <b>Boudewijnkanaal</b> | <b>Kanaal Gent Terneuzen</b> | <b>Vaarpassen en MT Vlaamse Zeehavens</b> |
|----------------|------------------------|------------------------------|-------------------------------------------|
| 2019           |                        | 2.915.727,91                 | 212.157.533,98                            |
| 2020           |                        | 14.575.085,25                | 124.852.983,04                            |
| 2021           | 19.865.072,15          |                              | 117.809.650,96                            |
| 2022           | 9.584.904,03           | 6.029.817,20                 | 144.138.366,27                            |
| 2023 tot heden | 1.712.364,28           | 6.029.817,20                 | 134.999.999,99                            |

In 2023 werden baggerwerken uitgevoerd in volgende zones:

- Boudewijnkanaal
- Kanaal Gent Terneuzen

- Vaarpassen en toegangen naar de Vlaamse Zeehavens en de maritieme toegang in de Vlaamse Zeehavens

De Vlaamse Waterweg: Voor een overzicht van de jaarlijkse budgetten voor baggerwerken verwijs ik naar de bijlage.

Maritieme Dienstverlening en Kust: Voor de onderhoudsbaggerwerken in de kustjachthavens wordt een jaarlijks budget voorzien van 13.465.000 euro. De onderhoudsbaggerwerken in de kustjachthavens hebben geen betrekking op de zeehavens.

4. Bestek MT/02554: Duurzame baggerwerken in de maritieme toegangswegen  
Tijdelijk Maatschap JDN - DI – BDC  
Duurtijd: 1,5 jaar en verlengbaar met 4 jaar

Bestek MT/01870: Onderhoudsbaggerwerken in het Kanaal Gent Terneuzen  
Jan De Nul  
Duurtijd: 1 jaar, 3 maal verlengbaar met 1 jaar

Bestek MT/00099: Onderhoudsbaggerwerken en afname van baggerspecie in het Boudewijnkanaal  
Perceel 1 en Perceel 2: Heyrman – De Rouck  
Perceel 3 en 4: De Brandt  
Duurtijd: eenmalige opdracht

Bestek MT/02544 Onderhoudsbaggerwerken en afname van baggerspecie in het Boudewijnkanaal tussen de Visartsluis en het Verbindingsdok, en tussen de Herdersbrug en Brugge  
Perceel 1 en Perceel 2: DEC  
Perceel 3: DCI  
Perceel 4: TM Heye-Aertssen  
Duurtijd: eenmalige opdracht

De onderhoudsbaggerwerken in de kustjachthavens werden gesloten voor de uitvoeringsperiode 2019-2022 en werden 1 maal verlengd met een periode van 3 jaar tot 2025. Deze aanbesteding is opgedeeld in 2 percelen.

‘Perceel 1 – Nieuwpoort’ werd gegund aan J. De Nul

‘Perceel 2 – Blankenberge en de jachthavens in de havens Oostende en Zeebrugge’ werd gegund aan Baggerwerken Decloedt NV.

5. Het beheersen van de streefdiepte is sterk afhankelijk van naturomstandigheden. Er wordt rekening gehouden met een variatie van 20%.

Bij de onderhoudsbaggerwerken in de kustjachthavens variëren de jaarlijkse volumes, afhankelijk van klimatologische omstandigheden zoals stormen of hoge afvoer ten gevolge van ernstige regenval. Er is echter geen trend zichtbaar waarbij de gemiddelde jaarlijkse volumes zouden stijgen als gevolg van klimaatverandering.

Het is aangewezen om bij de volgende aanbesteding van de onderhoudsbaggerwerken voor de jachthavens rekening te houden met klimaataspecten. Het bestek dient niet aangepast aan gewijzigde omstandigheden ten gevolge van klimaatverandering, maar dient wel te worden aangepast inzake klimaatimpact. Dit project wordt aangereikt als pilootproject duurzame werven waarbij er maximaal gestreefd wordt naar reductie van CO<sub>2</sub>- en stikstofemissie. Dit kan een meerkost genereren tot 40% afhankelijk van de graad van vergroening.

6. De subsidie is de financiële ondersteuning voor het uitvoeren van baggerwerken ter hoogte van de concessies van Monsanto/Bayer en Vesta. Het gaat meer bepaald over baggerwerken in het gedeelte van Kanaaldok B2 dat gekwalificeerd wordt als maritieme toegangsweg, en dit overeenkomstig artikel 2, 7°, d), 1), van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2016 houdende de aanduiding van de maritieme toegangswegen en de bestanddelen van de haveninfrastructuur. Op basis van artikel 29 van het Havendecreet (decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens) is het Vlaamse Gewest financieel verantwoordelijk voor baggerwerken in de maritieme toegangswegen.

Het project van de Haven van Antwerpen-Brugge heeft betrekking op de bouw van een nieuwe kaaimuur en de aanleg van twee nieuwe ligplaatsen ter hoogte van de concessies van Monsanto/Bayer en Vesta. De baggerwerken slaan voor een deel op de ligplaatsen zelf, waarvoor volgens het Havendecreet het havenbedrijf verantwoordelijk is, en voor een deel op de maritieme toegang, waarvoor volgens het Havendecreet het Vlaamse Gewest verantwoordelijk is (art. 29). De subsidie dient als compensatie van de kosten die de Haven van Antwerpen-Brugge maakt in de maritieme toegang.

De totale compensatie bedraagt tot nu toe 15m €. De werken zullen ook volgend jaar nog verder worden uitgevoerd. Pas na de voltooiing van de werken kan de totale compensatie in beeld gebracht worden.

De onderhoudsbaggerwerken in de kustjachthavens worden niet gevat in dit GIP-artikel.

7. Op basis van artikel 29 van het Havendecreet (decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens) is het Vlaamse Gewest financieel verantwoordelijk voor baggerwerken in de maritieme toegangswegen. De baggerwerken in de maritieme toegangswegen worden uitgevoerd in opdracht van de afdeling Maritieme Toegang.

Uiteraard is er nood aan baggerwerken in andere waterwegen dan de vaarpassen van de zeehavens. Dit om de verschillende functies van de waterwegen in stand te kunnen houden zoals waterafvoer en scheepvaart.

De onderhoudsbaggerwerken in de kustjachthavens worden uitgevoerd met een afzonderlijk budget.

8. Dit budget wordt voornamelijk gebruikt voor de opdracht "MT/02422 Duurzaam veegbaggeren, ruimen van drijvend vuil en olieruiming".
9. Er zijn geen stijgende noden. Het budget wordt gestuurd door de noden, die sterk kunnen variëren en er wordt vastgelegd wat nodig is voor de uitvoering rekening houdende met eventueel resterend budget uit voorbije ja(a)r(en).

## **BIJLAGE**

[Overzicht jaarlijkse budgetten DVW voor baggerwerken](#)